

Sygn. akt II CSK 7/21

POSTANOWIENIE

Dnia 30 września 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek

w sprawie z wniosku P. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w T.
przy uczestnictwie M.F.
o ustanowienie służebności przesyłu,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 30 września 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki postępowania
od postanowienia Sądu Okręgowego w P.
z dnia 25 czerwca 2020 r., sygn. akt XV Ca [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od uczestniczki postępowania na rzecz
wnioskodawczyni kwotę 240,00 (dwieście czterdzieści) zł tytułem
zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarżąca oparła wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na pierwszej i czwartej spośród wymienionych przesłanek.

Przez istotne zagadnienie prawne, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., należy rozumieć problem o charakterze prawnym, powstały na tle

konkretnego przepisu prawa, mający charakter rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozwiązanie stwarza realne i poważne trudności. Problem ten musi mieć charakter uniwersalny, co oznacza, że jego rozwiązanie powinno służyć rozstrzygnięciu innych, podobnych spraw. Chodzi przy tym o problem, którego wyjaśnienie jest konieczne dla rozstrzygnięcia danej sprawy, a więc pozostający w związku z podstawami skargi oraz z wiążącym Sąd Najwyższy, a ustalonym przez sąd drugiej instancji, stanem faktycznym sprawy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.) i także w związku z podstawą prawną zaskarżonego wyroku (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13 oraz z dnia 3 lutego 2012 r. I UK 271/11 - niepubl.). Konieczne jest przytoczenie argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Skarżący powinien nie tylko wskazać przepis prawa (materialnego lub procesowego), którego dotyczy zagadnienie, ale także przedstawić pogłębioną argumentację prawną w celu wykazania, że zagadnienie jest istotne, a jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla merytorycznego rozstrzygnięcia w jego sprawie (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 23 sierpnia 2007 r., I UK 134/07 oraz z dnia 9 lutego 2011 r., III SK 41/10 - niepubl.).

Skarżąca wskazała na kwestię „konieczności lub braku konieczności uwzględniania przy wyznaczaniu pasa służebności przepisów powszechnie obowiązujących wyznaczających szerokość strefy kontrolowanej oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu prac związanych z remontem, usuwaniem awarii, wymiana i modernizacją gazociągu” oraz „aktualności i przydatności dowodowej operatu szacunkowego, w którym wynagrodzenie za ustanowienie służebności przesyłu zostało ustalone dla nieruchomości, z której w toku postępowania odłączono jedną z działek i założono dla niej inną księgę wieczystą.”

Przedstawione przez skarżącą wątpliwości nie stanowią istotnego zagadnienia prawnego, przy czym sposób ujęcia drugiej z nich, nawiązujący bezpośrednio do stanu faktycznego niniejszej sprawy, nie uwzględnia publicznoprawnego charakteru skargi kasacyjnej.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zawiera argumentacji jurydycznej wskazującej na występowanie odmiennych ocen przedstawionych problemów oraz na to, że dotyczące ich przepisy nie doczekały się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych. Nie jest rolą Sądu Najwyższego domyslanie się lub poszukiwanie okoliczności, które uzasadniałyby przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 2008 r., sygn. akt II UK 38/08, niepubl. i z dnia 14 grudnia 2004 r., sygn. akt II CZ 142/04, niepubl.).

Ubocznie należy zauważyć, że Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 11 grudnia 2015 r., sygn. akt III CZP 88/15 (OSNC 2016, nr 12, poz. 144) wyjaśnił, że powierzchnia nieruchomości zajęta pod służebność powinna odpowiadać warunkom eksploatacji sieci przyjętym w przedsiębiorstwie będącym właścicielem urządzeń przesyłowych. Wyznaczona strefa ma zabezpieczać potrzeby eksploataowania urządzeń, zapewniając przedsiębiorcy możliwość prawidłowego korzystania z nich, ale także ich konserwacji, naprawy, modernizacji, usuwania awarii oraz wymiany elementów (art. 305¹ i 305² k.c.). Sąd ustanawiając służebność przesyłu bierze zatem pod uwagę te okoliczności; nie są one jednak tożsame z przesłankami decydującymi o wyznaczeniu strefy, w obrębie której trzeba liczyć się z istnieniem urządzenia w celu zapewnienia bezpiecznych warunków jego eksploataowania i funkcjonowania.

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem judykatury, odwołanie się do przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej wymaga przedstawienia, w czym wyraża się "oczywista zasadność" skargi oraz argumentacji wykazującej, że istotnie skarga jest oczywiście uzasadniona. Chodzi tu o wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, niepubl.). Celem sformułowania powyższej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest wykazanie oczywistego naruszenie konkretnego

przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacji, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2012 r., III SK 16/12, niepubl.).

Skarżąca nie wykazała stosownym wywodem przesłanki oczywistej zasadności skargi.

Należy przypomnieć, że podstawy kasacyjne stanowią odrębną część skargi i podlegają rozpoznaniu dopiero po przyjęciu jej do rozpoznania. Nie zastępują zatem podstawy przedsądu ani jej uzasadnienia. Skarżący we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania powinien zatem samodzielnie (odrębnie od podstaw kasacyjnych) wskazać i wykazać naruszenie konkretnych przepisów, z którego wynika oczywista wadliwość wyroku objętego skargą. Innymi słowy Sąd Najwyższy nie rozpoznaje sprawy tak jak sąd powszechny, a tylko skargę kasacyjną w granicach zarzutów jej podstaw (art. 398¹³ § 1 k.p.c.); na etapie przedsądu ocenia tylko wnioski o przyjęcie skargi do rozpoznania (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2020 r., sygn. akt III UK 572/19, niepubl.).

Wobec powyższego nie można uznać, że przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zostały w sposób właściwy wykazane.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).